

KIRJALLISUUSESITTELYJÄ BOOK REVIEWS

Antti Tuuri
UUSI JERUSALEM
Keuruu 1988, s. 362.

Pohjalaista kohellusta Kanadassa

Antti Tuurin Uusi Jerusalem -teos jatkaa Pohjanmaa-sarjaa, jossa kerrotaan Hakalan suvun vaiheista. Tämä teos keskittyy Johannes Hakalan ja kumppanien kohtaloon 1920-luvun Kanadassa. Tosin tämän tarinan voi yleistää, sillä Johannes Hakalan tapaan monet muutkin ottivat avioeron lähtemällä Amerikkaan. Ja varhainen Yhdysvaltain- ja Kanadan -siirtolaisuus oli nimenomaan Pohjanmaalta lähtöisin. Johannes Hakala noudattaa yleistä siirtolaisuuden mallia lähtemällä tuttavien luokseen niin monet ennen häntä ja hänen jälkeensä.

Suomalaissiirtolaiset veivät omat tapan- ja mielipiteensä mukanaan myös kaukomaille. Ei olekaan yllätys, että Johannes törmää kiistoihin työväenliikkeen ja oikeiston välillä uudessa kotimaassakin. Hakalaa ja muita tulijoita viedään kovaa kyytiä suoraan satamasta lakkorikkureiksi Kirkland Laken kaivoksille, joissa herjauksia kuuli selvällä suomen kielellä. Suomalaiset kun olivat pitkälle järjestäytyneitä ja siksi työnantajille hankalia työntekijöitä. Kirkland Lakesta matka jatkui alkuperäiseen kohteeseen: Supperiin eli Sudburyn kaivoskaupunkiin. Kirkland Lake oli tapahutuma, joka seurasi Johannesta myös Sudburyyn. Lupaavasti alkanut työ katkesi Johanneksen jouduttua työväenliikkeen mustalle listalle.

Supperissakaan ei pula-ajan takia elämä juuri paremmaksi muuttunut. Onneksi sentään asunto järjestyi Rinteen poortihäusissa, jonka sängyissä nukuttiin vuoro- tahtiin: päivävuoron mies yöllä ja yövuoron mainari päivällä. Suomalaismainarin elämän kuvaus tuntuu todelta: raskasta raadantaa maan alla pölyssä ja kuumuudessa, ja jatkuva epävarmuus työn jatkumisesta. Huvipuoli oli sitä tuttua kotimaista: ryyppäämistä, tappelua ja naisissa käyntiä. Pullo ja ihmisvartalot kun puhuvat kansainvälistä kieltä. Ylimääräisenä mausteena harrastettiin hirvien salametsästystä.

Ilmestyskirjan lupaama Uusi Jerusalem on tarkoitus perustaa Kanadaan, jonnekin aavalle preerialle. Saarnaaja Blomberg kulkee ympäri maata puhumassa utopias- taan, yhteisöstä, joka viljelisi maata ja hoitaisi kaikki asiat yhteisesti ja kunnioittaisi yhteistä luterilaista Jumalaa. Tässä kirjassa ei kerrota, toteutuiko Blombergin unelma. Uusi Jerusalem edustaakin kaikille siirtolaisille yhteistä unelmaa: haavetta paremmasta elämästä, vaihtoehtoa nyky- seille elämälle. Toisille se merkitsi menes- tymistä rahassa ja toisille taas henkisen pääoman kasvattamista. Useimmille se merkitsee ikuista etsimistä.

Uusi Jerusalem on miesten maailma, ennen kaikkea pohjalaisten miesten, mikä antaa suomalaisyhteisöstä yksipuolisen

kuvan. Miesenemmistö siirtolaismaissa Amerikassa ja Australiassa kirjan tapahtuma-aikana eli 1920-luvun lopulla oli kuitenkin tosiasia. Tuurin kirjassa naisia oli joko poortitaloissa piikana tai koiratorpissa huorina. Jokunen ns. kunnan emäntäkin taisi sentään joukossa olla, mutta vain siivuosassa. Teos on minä-muotoinen, kertonta epäsuoraa, toimintakuvaukset

vauhdikkaita, joskus suorastaan hengästyttäviä, ja huumorilla maustettuja eli Tuuria parhaimmillaan. Ei ihme, että teos on tarjolla Finlandia-palkinnoille. Kertomus päättyy siten, että jatkoa ilmeisesti seuraa?

Hannele Hentula
